نام و نام خانوادگی:	بسمه تعالی اداره آموزش و پرروش ناحیه۳ قم دبیرستان هیأت امنایی غدیر آزمون درس (فارسی ۳)-پایه (دوازدهم)-رشته (تجربی) نوبت اول ۱۴۰۳-۱۴۰۲	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۲۵ مدت آزمون: ۸۰ دقیقه طراح آزمون: خانم حامد تعداد سوال: ۲۲ تعداد صفحه: ٤
کلاس:		
آمار:		

تاریخ تصحیح: /۱۴۰۲/۱۰ نمره با عدد: نمره با حروف: امضاء دبیر

ردیف	سئوالات	بارم

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱- معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید. (۱ نمره)

الف) تخم خرمایی به تربیتش نخل **باسق** شده:

ب) **مسلک** مرغ گرفتار قفس همچو من است:

ج) هنگام **چریغ آفتاب** در شهر سیرجان اتراق می‌کردیم:

د) هر کسی از **ظن** خود شد یار من:

۲- غلط‌های املایی را بیابید و درست آن‌ها را بنویسید. (۱ نمره)

الف) طموز سوزان کویر: ب) خان نعمت بی دریغش همه را کشیده:

ج) زهر و تریاغ: د) از بحر این معنی فرض راه آمد:

۳- در عبارت‌های زیر کدام شکل املایی داخل کمانک درست است؟ (۱ نمره)

الف) تا وارهی از دم (ستوران، سطوران).

ب) آیین طریق از نفس پیر (مغان، مقان) یافت.

ج) مثل وصله‌های رنگارنگ بر (طیلسان، تیلسان) آبی مدیترانه دوخته شده است.

د) خسته از نشئه خوب و پاک آن (اصراء، اسرا) در بستر خویش به خواب رفتم.

۴- در نمونه‌ها زیر زیر نقش ضمایر مشخص شده را بنویسید. (۱ نمره)

الف) در نفیرم مرد و زن نالیده‌اند: ب) مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی:

ج) تا چشم بشر نبیندت روی: ج) بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت:

۵- با توجه به مضامین و محتوای غزل آزادی، از عارف قزوینی، این شعر چه نوع غزلی به شمار می‌آید؟ (۰/۵ نمره)

«ناله ی مرغ اسیر، این همه بهر وطن است مسلک مرغ گرفتار قفس، هم چو من است»

www-kanoon-ir

۶- نوع و کاربرد «را» در نمونه‌های زیر را مشخص کنید. (۰/۵ نمره)

الف) ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز/ کان سوخته **را** جان شد و آواز نیامد:

ب) از این بوستان که بودی، ما **را** چه تحفه کرامت کردی؟:

۷- در هر یک از عبارات زیر یک نمونه حذف فعل بیابید و نوع قرینه آن را بنویسید. (۰/۵ نمره)

الف) اول پایه معرفت است و دوم پایه محبت و سیم پایه عشق:

ب) گفت: «والی از کجا در خانه خمار نیست؟»:

۸- در هر یک از گروه های اسمی زیر هسته، وابسته و وابسته وابسته را مشخص کنید. (۱ نمره)

الف) زمینِ بسیار بزرگ:

ب) مطالبِ کدام کتاب:

۹- نقش دستوری واژگان مشخص شده را بنویسید. (۰/۵ نمره)

الف) محبت چون به غایت رسد، آن را **عشق** خوانند: ب) نِی نی تو نه مشت روزگاری:

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۰- بیت زیر را از نظر کاربرد آرایه‌ها بررسی کنید؛ ذکر چهار نمونه الزامی است. (۱ نمره)

«با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت»

۱۱- آرایه استعاره را در هر یک از نمونه‌های زیر مشخص کنید. (۰/۵ نمره)

الف) از سیم به سر یکی کله خود/ ز آهن به میان یکی کمربند:

ب) اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده:

۱۲- آرایه ادبی به کار رفته در عبارات مشخص شده را بنویسید. (۱/۵ نمره)

الف) عاشق بادا که عشق خوش سودایی است:

ب) آتش عشق است کاندر نی فتاد:

ج) گفت: آگه نیستی کز سر درافتادت کلاه:

www-kanoon-ir

۱۳- نام پدیدآورندگان هر یک از آثار زیر را بنویسید. (۱ نمره)

الف) تمهیدات: ب) قصه شیرین فرهاد:

ج) بخارای من ایل من: د) کلیله و دمنه:

۱۴- ابیات زیر را کامل کنید. (۱ نمره)

الف) وین نغمه محبت، بعد از من و تو ماند .....

ب) ..... باید که خاک درگه اهل هنر شوی

قلمرو فکری (۸ نمره)

۱۵- اشعار و عبارت‌های زیر را به نثر روان برگردانید.

الف) بگرای چو اژدهای گرزه بخروش چو شرزه شیر ارغند (۰/۵ نمره)

ب) در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست با جان بودن به عشق در سامان نیست (۰/۵ نمره)

ث) خاکی است که رنگین شده از خون ضعیفان این ملک که بغداد و ری‌اش نام نهادند (۰/۵ نمره)

ج) درنیابد حال پخته هیچ خام پس سخن کوتاه باید، والسلام (۰/۵ نمره)

د)حیات از عشق می‌شناس و ممات بی عشق می‌یاب. (۰/۵ نمره)

ن) واصفان حلیه جمالش به تحیر منسوب که : ما عرفناک حق معرفتک. (۰/۵ نمره)

و) عشق به همه جایی ماوا نکند و به هر دیده روی ننماید. (۰/۵ نمره)

ی) دیوانگی عشق بر همه عقل‌ها افزون آید. (۰/۵ نمره)

۱۶- معنای نمادین واژه‌های مشخص شده در نمونه‌های زیر ر بنویسید. (۱ نمره)

الف) ای عزیز، پروانه، قوت از عشق آتش خورد: ب) ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است:

www-kanoon-ir

	۱۷- در بیت«آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم» منظور شاعر از «آن کسی» را بنویسید. (۰/۲۵ نمره) ۱۸- در عبارت «آغاز تابستان، پایان مدارس! لحظه عزیز و شورانگیزی بود که هر سال از نخستین دم بهار چشم به راهش بودیم.» مرجع ضمیر مشخص شده را بنویسید. (۰/۲۵ نمره) ۱۹- مفهوم کلی بیت «گفت: باید حد زند هشیار مردم مست را/ گفت: هشیاری بیار اینجا کسی هشیار نیست» چیست؟ (۰/۵ نمره) ۲۰- هر یک از ابیات زیر با کدام آیه ارتباط معنایی دارد؟ (۱ نمره) الف) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش/ بازجوید روزگار وصل خویش: ب) این مدعیان در طلبش بی‌خبران‌اند/ کان را که خبر شد، خبری باز نیامد: ۲۱- مقصود نویسنده از عبارت ز«امپراطوری‌های بزرگ هم مانند آدم‌های ثروتمند، معمولا از سوءهاضمه می‌میرند.» چیست؟ (۰/۵ نمره) ۲۲- مقصود مولانا از نی و نیستان چیست؟ (۰/۵ نمره)	
جمع بارم	**"فرخنده فرجام باشید"**	**۲۰**

www-kanoon-ir

ردیف	کلید سوالات آزمون پایانی ادبیات فارسی (۳۰۲ و ۳۰۳)	بارم
	قلمرو زبانی (۷ نمره) ۱- الف) بلند، بالیده (۰/۲۵ نمره)؛ ب) روش، طریق (۰/۲۵ نمره)؛ ج) طلوع آفتاب، صبح زود (۰/۲۵ نمره)؛ د) گمان، پندار (۰/۲۵ نمره) ۲-الف) تموز سوزان کویر (۰/۲۵ نمره)؛ ب) خوان نعمت بی دریغش همه را کشیده (۰/۲۵ نمره)؛ ج) زهر و تریاق (۰/۲۵ نمره)؛ د) از بهر این معنی فرض راه آمد (۰/۲۵ نمره) ۳- در عبارت های زیر کدام شکل املایی داخل کمانک درست است. (۱ نمره) الف) ستوران (۰/۲۵ نمره)؛ ب) مغان (۰/۲۵ نمره)؛ ج) طیلسان (۰/۲۵ نمره)؛ د) اسرا (۰/۲۵ نمره) ۴- الف) مضاف الیه (۰/۲۵ نمره)؛ ب) متمم (۰/۲۵ نمره)؛ ج) مضاف الیه (۰/۲۵ نمره)؛ د) مفعول (۰/۲۵ نمره) ۵- غزل اجتماعی (۰/۵ نمره) ۶- الف) فک اضافه (۰/۲۵ نمره)؛ ب) حرف اضافه به معنی "برای" (۰/۲۵ نمره) ۷- الف) حذف فعل "است" به قرینه لفظی (۰/۲۵ نمره)؛ ب) حذف فعل "می‌دانی" به قرینه معنوی (۰/۲۵ نمره) ۸- در هر یک از گروه‌های اسمی زیر هسته، وابسته و وابسته وابسته را مشخص کنید. (۱ نمره) الف) زمین: هسته؛ بسیار: وابسته وابسته از نوع قید صفت؛ بزرگ: صفت (۰/۵ نمره) ب) مطالبِ هسته؛ کدام: وابسته وابسه از نوع صفت مضاف الیه؛ کتاب: مضاف الیه (۰/۵ نمره) ۹- الف) مسند (۰/۲۵ نمره)؛ ب) قید (۰/۲۵ نمره)	
	قلمرو ادبی (۵ نمره) ۱۰- مصراع اول: لف و نشر مرتب؛ مال: مجاز از ثروت و دارایی؛ می: مجاز از خوشی؛ جام و جم: جناس ناهمسان؛ کل بیت: تلمیح به داستان پادشاهی جمشید؛ جام: ایهام تناسب ۱.جام جهان نمای جمشید، ۲. ظرف شراب. (۱ نمره) ۱۱- الف) سیم: استعاره از برف، کمربند: استعاره از صخره‌ها و سنگ‌ها (۰/۲۵ نمره)؛ ب) قدوم موسم ربیع (۰/۲۵ نمره) ۱۲- الف) ایهام: ۱.افسرده، ۲. یخ زده (۰/۲۵ نمره)؛ ب) اضافه تشبیهی (۰/۲۵ نمره)؛ ج) کنایه از عدم تعادل (۰/۲۵ نمره) ۱۳- الف) القضات همدانی (۰/۲۵ نمره)؛ ب) احمد عربلو (۰/۲۵ نمره)؛ ج) محمد بهمن بیگی (۰/۲۵ نمره)؛ د) ترجمه نصرالله منشی (۰/۲۵ نمره) ۱۴- الف) تا در زمانه باقی‌ست آواز باد و باران (۰/۵ نمره)؛ ب) گر در سرت هوای وصال است، حافظا (۰/۵ نمره)	

www-kanoon-ir

	قلمرو فکری (۸ نمره) ۱۵- اشعار و عبارت‌های زیر را به نثر روان برگردانید. الف) مثل مار بزرگ زهرآگین حمله کن و مانند شیر خشمگین غرش کن. (۰/۵ نمره) ب) کسی می تواند راه عشق را بپیماید که از هستی خود بگذرد. دلبستگی به هستی و زندگی در مسیر عشق امکان‌پذیر نیست. (۰/۵ نمره) ث) جهان که هر بخش از آن با نامی خوانده می‌شود، در حقیقت زمینی است که جای جای آن، مردم قربانی حکومت ظالمان واقع شده‌اند. (۰/۵ نمره) ج) از آنجا که حال عارف کامل را انسان‌های خام و غیر عاشق درک نمی‌کنند؛ پس بهتر است سخن را کوتاه کنم و به پایان برسانم. (۰/۵ نمره) د) زندگی واقعی را حاصل عشق بدان و مرگ واقعی را نتیجه بی‌خبری از عشق بدان. (۰/۵ نمره) ن) وصف کنندگان زیور جمال الهی سرگشته و حیران هستند که: ما تو را آن‌گونه که شایسته شناخت توست، نشناختیم. (۰/۵ نمره) و) عشق در هر جایی ساکن نمی‌شود و به هر کسی توجه نمی‌کند. (چون همه لایق او نیستند) (۰/۵ نمره) ی) دیوانگی و جنون عشق بر همه معارف و دانایی‌ها برتری دارد. (۰/۵ نمره) ۱۶- الف) نماد عاشق واقعی (۰/۵ نمره)؛ نماد خبث و پلیدی(۰/۵ نمره) ۱۷- محمدعلی قاجار (۰/۲۵ نمره) ۱۸- لحظه شروع تابستان (۰/۲۵ نمره) ۱۹- غفلت، بی بند و باری و فساد عمومی جامعه (۰/۵ نمره) ۲۰- الف) انا لله و انا الیه راجعون، کل شی یرجع الی اصله (۰/۵ نمره)؛ ب) من عرف الله کلّ لسانه (۰/۵ نمره) ۲۱- حرص و طمع زیاد (زیاده خواهی) (۰/۵ نمره) ۲۲- نی: انسان کامل یا آگاه به حقایق عالم معنا (۰/۲۵ نمره)، نیستان: عالم معنا (۰/۲۵ نمره)	
جمع بارم		**۲۰**